

109

DEO OPTIMO MAXIMO
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,*
QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manē discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima-octavā
mensis Novembris, anno Domini M. DCC. LXXI.

M. IACOBO-LUDOVICO ALLEAUME, Militarium Nosocomiorum ad
Regis Exercitum, nec-non in Insulis Americanis nuper Medico Regis, & Rei Herbariæ
Professore designato, Doctore Medico Præfide.

An Variolis Narcotica?

I.

ORBORUM medicatrix Natura hostem ipsa sæpè proprio Marte debellat. Hic Sanguine turgidiora vasa ex Naturæ voto disrumpuntur, & solvitur Plethora. Illic Naturæ viribus subacta morbi materies, & ad coctionem perducta, vomitu rejicitur, aut expuitur bronchialibus secreta glandulis, vel in intestina depluens alvo subducitur, mox sudorum subit canaliculos, interdum urinæ viis amandatur foras, quandoque in Pus conversâ abscessu desluit, demùm ad Cutem demissa, cutaneis eruptionibus originem præbet. Hos Naturæ motus diligenter observare, sedulò imitari, sapienter dirigere Medici officium est. Ardua sanè res & difficultatum plenissima; nunquam tamen periculosa magis, quàm cum Variolis apparentibus ad (utem Natura vergit. Hujus itaque Morbi mores & ingenium scrutetur Medicus, illius perquirat exordia, observet exitus, ut Naturam legibus mechanicis obsequentem, arte suâ quæ legibus mechanicis imperat, datâ occasione juvet, moderetur, cohibeat. Naturæ nomine, Systalticam fibrarum corporis organici virtutem intelligas, fluidorumque motus. Hæc sunt vitæ organum, sanitatis tutela, morborum principium, & sanationis instrumentum. His positis & vigentibus, ponitur vita, vigetque sanitas; his malè affectis, terris incubat ægritudinum numerosa cohors; his rectè administratis prudenterque directis en habes potentissima artis salutiferæ præsidia. *Variolosa* humorum diathesis delicatissimas corporis fibrillas moleste velliat? Præstò adest vasorum systaltica virtus, morbi fomitem impugnatura, ingeminant oscillationes, pulsant validius arteriæ, attenuatur humor, ad exilissimos Cutis tubulos amandandus. Hic Naturæ mireris artificium & imiteris. At si uberior, acriorve morbi materies potentius stimulet, si natura irritationis impatiens inconsideratè tumultuetur, ita ut, omnibus sus-deque versis, humor ad cutem propellendus, vel caput impingat, vel aggrediatur pectus, vel in intestina feratur præceps, jam non minister otiosus spectator esto, sed ducis & magistri personam indue. Uno verbo ea adhibenda sunt in Variolis remedia quæ meditatam à naturâ morbificæ materiæ secretionem juvare, quæ eruptioni favere, quæ symptomata compescere valent.

II

VARIOLÆ dirum morbi genus. Vere & autumnopotissimùm ingruit. Hoc omnibus insensum hominibus, pueros frequentius at benignè magis, adultos senesque ferocius aggreditur. Febris adest inflammatoris, pulsus duritie, ardore cutis dignoscenda? Hanc præcesserunt rigor & horror? Comitatur lumborum capitisque dolor ingens? Nauseâ & vomitu torquetur ventriculus? Convulsivis motibus agitur puerilis ætas? adulta sudore diffuit? Variolas imminere puta. Interim continuo furore lævit febris, non antè tertium quartumve diem remissura. Tunc febris ardore subacta morbi materies separatur à sanguine, eliminatur ad peripheriam,

* Auctore M. Hyacintho-Theodoro BARON, antiquo Facultatis Decano, an 1732.

cuteque punctulis rubentibus distinguit, in facie, collo, pectore, manibus, & reliquo corpore prodeuntibus. Hæc pustularum rudimenta crescunt in dies crescente pariter, quæ ægrum valde premit, faucium dolore & angustia. Mox pustularum interstitia, totamque cutem invadit inflammatio: sic inflammata cute, ardeantur perspirationis spiracula, & universa tumescit corporis superficies. Assidui inflammationis comites, rubor, tensivusque dolor per omnem habitum diffunduntur, denud lucitatur ac recrudescit febrilis æstus. Huius motu & calore, qui devios cutis canales subierat san uis, inflammationis parens, sensim alteratur, coquitur, pus acquirunt indolem, albeunt pustulæ, maturantur. Jam sedata inflammatione deservescit ignis, suus redditur Perspirationi exitus, detumescit facies, detumescunt artus, & pustulæ exsiccatæ decidunt, relicta atrorubentibus vestigiis. Multitudo pustularum morbum constituit, non quidem specie, sed symptomatis & periculo longe diversum. Discretum Varolarum genus placidè ut plurimum sua absolvit tempora; at si confluant pustulæ, copiosissima morbi materies ad cutem magno flumine prorumpens, vix omnis ab eâ contineri potest, & intus refluit malorum iliadem suscitatura. Densiori pustularum numero, inflammatione vehementiori, majora impedimenta nequeuntur perspirationi, quæ, si uberimo saliva profluvio, & enormi capitis manuumque intumescentiâ non compensetur, de ægro conclamatur. Medicus igitur, Naturæ fidelitatem, quæ hæc in discretis variolis morbi fomitem digerit, separat à sanguine & foras eliminat, sectari debet & æmulari, sed dum copiâ materiæ morbificæ lasecita, suarum ipsa legum obliviscitur natura, & (ut in confluentibus accidit) favet absque normâ, ipsam moderari debet ac dirigere.

III.

NARCOTICA ex Papaverum genere potissimum resumenda, Populis Orientalibus ad animi securitatem, suavitatemque vitæ, nobis ad ægotantium levamen utuntur. Multiplex eorum usus. Errat qui ea sopori conciliando præscribit tantum. Languentes excitare corporis vires, tumultuantes compescere Narcoticorum est. Stricta relaxant, laxata constringunt, obstruenda referant, emolliunt rigida, amissum partibus restituunt tonum. Disparium effectuum principium idem, prudentia Medici, qui ea sæpius, rariusve, largiori vel pariori dosi, non tam officinalis mensuræ, quam corporis habitû ratione subministrat. Opium corrigere frustra tentares, nullius particeps viri, alterari non amat. Præstat quale profertur à Naturâ, sordibus repurgatum. Aliis tamen medicamentis, Bêchicis, Stomachicis, Histericis, &c. aptè sociatur. Sic Theriâ, Laudano liquido Sydenhamii, Diaferdio Pilulis de Cynoglossa, & pluribus aliis feliciter instruuntur officinæ. Horum exhibitâ parciore dosi, statim, velut jubente Medico, enormes cruciatus, pertinaces vigilie sedantur, placidâ quietudine & exoptato sopore subsequenti-bus. Mirabilis illius energię causam quæris? experientiam consulas, primarios Opii scruteris effectus. Hujus quatuor grani pars, vix conspicua, vix cum corporis humani mole comparanda, inordinatos ipsius motus compescere valet. Virtus anodyna omnes sese diffundit in artus. Quanta partium subtilitas! Quanta divisio! Corpora diuturno Narcoticorum usui assuefacta, fluidiori & floridiori, etiam post mortem, replentur sanguine; assumptis *Opiais* altius nigrant arteriæ. Quid inde? Narcoticum Opium sulphur summæ volatilitatis & ætheræ tenuitatis particeps, sanguini immixtum, ipsi tenuitatem, raritatemque conciliat. Hinc non immerito resumendæ Narcoticorum proprietates, pro variâ dosi aut corporis dispositione, diversæ vel etiam oppositæ. Attenuato Sanguine, uberior adest spirituum proventus, eodem rarefacto, collapsi vasorum parietes distenduntur, solida inter & fluida restituitur æquilibrium, & nimis evacuationibus dejectæ resocillantur vires. Subtiliori facto Sanguine, qui in arteriolarum capillamentis hærebat humor, jam venis facili transmittitur, & sublata obstruptione, tollitur dolor obstruptionis comes. Restituito liquorum motu, cessat, quæ ab impeditis distractivæ nervis oritur convulsio. Nunc largiore dosi ulterius attenuatur, rarescitque Sanguis? Magis dilatantur arteriæ, & comites comprimunt nervos. Sic spirituum tumultuantium cohibetur impetus, membranarum spasmodica tensio resolvitur, exquisitor earum obtunditur sensus, omnia reducuntur in ordinem. Hæc proprietatum varietas plurimis in morbis Narcotica commendat, ne exceptis quidem variolis, in quibus humoris morbifici secretionem juvant, eruptioni favent, symptomata compescunt.

SECRETIONES in sano corpore non nisi lentiori humorum ad secretoria appellentium motu, & inducâ quâdam quiete perficiuntur, Ne putes aliter *Variolosum* humorem fecerini posse. Quietis opus est ut heterogeneæ secedant particulæ. Hinc patet sedantis medicamenti necessitas, dum sæpè primaria Variolarum febris, magis quàm par est sæviens. aut diutius producta, omnes succos tumultuosè agitât, secernendos confundit & immiscet, eosque rapido torrente cum reliquâ sanguinis massâ abripiens, cutaneis subripit ofiolis. Sed quid melius quàm *Opiata* abnormes istos continebit motus? Nam crassior fluidorum consistentia hos vehementes naturæ conatus temperavit? Narcotica medicamenta omnium maximè attenuantia, crassos humores placide digerendo, omnia compefcunt. Num à sanguinis acredine stimulatâ sic furit vasorum sistaltica virtus? Narcotica ipsorum spasmodicam tensionem resolvunt, & anodynâ virtute adversus acrium morbos ipsa præmuniunt. Perinde fit ac si mitis esset humorum indoles; sic turbulentis sedantur fluidorum motus, sic fallitur deleteria humorum vis, sic Narcoticis prudenter administratis eò reducitur febrilis ætus, ut cum Variolarum materiæ coctioni suffecerit, ipsius secretionem non pervertat. At in Variolis Cardiaca præcat, Cardiaca postulat præjudicata opinio vulgi dictaturam in Medicinâ ambientis. Sed enadest in Opio Cardiaca virtus eò præstantior, quòd dum Cardiacorum æmuletur doses, ipsorum nesciat incommoda. Dum enim sanguinem attenuant *Opiata*, dum motrices fovent corporis vires, simul cuti molliem & laxitatem conciliant, undè appellentibus cedere possit liquoribus. Quid consilii est sanguinem fortiter cogere versùs Cutem, si nimis stricta non relaxetur? Vis igitur Variolarum eruptioni favere; *Opiata* porrigere. Hæc votis obsequuntur non humores validiori impetu propellendo, non ardorem & æstum quibus convelluntur omnia excitando, sed sedando, sed Spasnum removendo. Quid faciei manuumque tumori salutifero, quid Ptyalismo alteri eruptionis vicario feliciùs opitulabitur quàm ea quæ & cutis renitentiam tollunt, & salivæ conservant fluiditatem, amissamve restituere valent. Inordinati fluidorum motus expende pericula, quantum eruptionis felicitati adversatur! Hic exilium cutis tubulorum repagula superans, crudam humorum colluviem vi extrudit: illic omnem sanguinis massam ita subigit, ut in Variolas fere tota prorumpat. Par utrinque discrimen. Consumunt Variolæ, quæ seclus distinctarum numero adscribi potuissent. Observatione constat eò magis confluvire Variolas, quòd citius aut erumpunt ipsæ, aut erumpere coguntur. Quidni igitur, suadente prudentiâ, pustularum multitudini præciditur ansa? Quidni ea usu veniunt medicamenta quibus turbas & tumultus componere datum est? Horum ope, quiete inducâ, non affatim nec uno impetu ad cutem tumultuosè ruit excernendus humor, sed sensim quâ proportionem coctus fecerintur, eadem amandatur foras. At quietis nomine non intelligas Naturæ resolutionem. Naturæ vires non enervat Opium, moderatur tantùm & detrahit quod superest, si rectè præscribatur.

V.

PESSIMUM in Variolis confluentibus symptoma Putrida febris. Hæc circà undecimum morbi diem accedens, ægrum in sanitatis portu sæpè perimit. Hujus causâ multitudo pustularum. Cum enim maturaverunt Pustulæ, tetrâs uberrimisque vaporibus ægrum undique obvolvuntibus, tum puris copiâ, quam resorbent oscula vcnarum, inscitur sanguis, febriles accenduntur motus, stipantibus calore, jactatione, delirio, anxietate, suffocatione molestissimis, donec veneno prostratæ succumbant vires. Sed nonne hîc suam conferent symbolam Narcotica? Ita sanè nec medicocrem. Quæ confluentibus Variolis occurrunt *Opiata*, eadem, laxatâ cute, puri faciliorem concedent exitum efficientque ut in venas parcius refluât; imò si pus refluierit, dum spirituosam diathesim humoribus conciliant, adversis virulentam illius indolem viscera protegent. Imminentia à calidiori regimine inspicias mala, sedantium Anodynorumque resplendebit utilitas. In Variolis ad cutem Naturam vergere, sudoribus ægros disfluere vident, hâc viâ propellendam esse morbi materiam clamitant, qui, licet in Medicinâ parùm sapiant, plurimùm tamen se sapere credunt. Stragulis obruuntur ægri, exulat venæ sectio, calidiora affatim exhibentur medicamenta; quid inde? nimium incitatur citò fatiscunt ægri vires, uberrimi sudores exprimuntur, & cum tempore suo coctus morbosificus humor eliminari deberet, jam crassior, & effecto pulsus robore, contractam calidiori regimine cutem permeare nequit. Numquid hæc damna reparare & avertere valerent *Opiata*, quæ humoribus subtilitatem, membranis flexilitatem conciliare possunt? Sæpius, immixtis calidioribus particulis & calidiori regimine, tanquam igne supposito, supra modum effervescent

sanguis, undique quâ datâ portâ ruens, viscerum vascula perrumpit, aut in iis impactus hæret. Hinc acutissima progerninant symptomata, pertinaces vigilæ, delirium Phrenitis, Coma, Sputum sangulinis, mistus cruentus, Diarrhæa, maculæ purpureæ. Hæc, quibus regimine temperato, diluenti & anodyno obviam ire satius fuisset & facilius, non aliter quàm iteratis largioribus Narcoticorum curas vinci fe patientur. Sic enim moderatâ sanguinis ferociâ, effrænique tumultu composito, sic resolutis stagnantibus fluidis, sic sedato corporis habitus Erethismo, placidis circulationis restituitur ordo, crudelia fugam capefcunt symptomata, nativæque versus peripheriam determinationi obtemperat *Variolosa* materies. Non minori cum successu, refrigeratis in-
iemptivè ægrotantibus, subvenient *Opiata*. An externo frigore repercussæ protrudendæ sunt Variolæ? inductam à frigore cutis strictionem removebit vis Opii antipafmodica. An Venæ sectione aut Catharsi inconsultè celebratis, resolutæ jacent ægri vires & viribus reparandis & eruptioni promovendæ mirè confert frequenter repetita, parciior *Opii* dosi. Cæterum ne credas Narcotica omnem curationis implere paginam, quânto præstant opportunè adhibita, tantò funestiora sunt si ægro non ritè præparato porrigantur. Proderit diluens refrigeransque victus. Proderit lentorum mutatio, & reliquus ardorem, inflammationemque temperans apparatus. Proderit blandâ Catharsi ad Intestina derivare uberiorem puris copiam, quæ venas subiens, Putridæ febri ortum præbet & fomitem. Proderit & sanguinis missio, quæ corpori plethorico, succifve malè moratis fâginato immiffa *Opiata* tempeftates & tumultus excitarent, vacuatis & dilutis humoribus omnia ad pacem component. Non te moretur vesanus vulgi timor, ne sanguine missio, mox erupturæ, aut jam erumpentes Variolæ, reflectantur ad præcordia: imò detractâ oneris parte, reliquum à naturâ facilius ejicitur; concessâ sanguini fluendi libertate vegetitils pullulabunt pustulæ, graviora symptomata præcavebuntur aut evanescent. At his parum proficientibus, omne sæpè tulit punctum Hypnoticum prudenti manu concessum. Hujus ope multitudo pustularum, omne sæpè tomata illam comitantia depelluntur, malè erumpentes Variolæ ad Naturæ normam reducuntur, jam eruptæ augmentum & maturitatem feliciter adipiscuntur.

Ergo *Variolis Narcotica*.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ambrosius - Augustus B <small>EL</small> - LANGER.	M. Dominicus-Joannes DE LA BICHE.	M. Stephanus-Ludovicus GEOR- FROI, Regi à Consiliis & Se- cretis, & Societatis Botanicæ Florentinæ Socius.
M. Franc.-Maria LE MOINE.	M. Joannes - Baptista - Eugenia DUMANGIN.	M. Dionysius PAUTIER DE LABREUILLE, SS. Delphini & Delphinæ dum viverent, Me- dicus primarius.
M. Joannes-Augustinus COU- TAVOZ.	M. Thomas LEVACHER DE LA FEUTRIE, Anatomæ & artis obstetricæ in gratiam Matrona- rum Professor designatus.	M. Natalis-Andræas Joannes- Baptista CHESNEAU.

Proponebat Parisis THEOBALDUS NIZON, Sacro-Cæsareus apud Bituricenses,
Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1771.
A SEXTA AD MERIDIEM.